

Przeciw metodom gwałtu

stosowanym wobec małych narodów przez kapitał amerykański

Wystąpienie ministra Modzelewskiego na Komisji Gospodarczej ONZ

PARYŻ (PAP). Na porządku dziennym obecnej sesji Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych znajduje się zaproponowany przez delegację polską punkt o zarządzeniach dyskryminacyjnych ze strony pewnych państw w dziedzinie handlu międzynarodowego, które przeszkadzają normalnemu rozwojowi stosunków handlowych i są sprzeczne z celami i zasadami karty ONZ.

Na wtorkowym posiedzeniu komisji gospodarczej zgromadzenia minister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski wygłosił w tej sprawie przemówienie, w którym oświadczył m. in.:

„Aby zrozumieć co znaczy dyskryminacja w stosunkach handlowych między narodami wystarczy przypomnieć, że Karta Narodów Zjednoczonych w artykułach 1 i 55 mówi, iż międzynarodowe stosunki gospodarcze powinny się opierać na zasadzie „równych praw i samookreślenia narodów”.

Anglosaska metoda wypaczania stosunków gospodarczych

Znaczy to, że 1) nie można stosować jednej miary do kraju bogatego, posiadającego rozwinięty przemysł i do kraju biednego, nierozwiniętego gospodarczo. Formalna „równość praw” w stosunkach gospodarczych między jednym a drugim krajem zmieniła by się natychmiast w zależność gospodarczą, a tym samym i polityczną słabszego partnera od silniejszego. „Równość praw” i „samookreślenie narodów” są w pojęciu Karty nierozłączne, gdyż przy obecnej nierówności potencjału gospodarczego zasada samookreślenia narodów jest tą konieczną korekturą, która nie pozwala, aby stosunki gospodarcze zostały wypaczone na niekorzyść krajów słabszych.

2) Byłoby nonsensem twierdzić, że rozwój gospodarczy kraju cierpiącego prawie wszystkie swoje przychody płatnicze z wywozu jednego lub dwóch surowców jest w jakiegokolwiek mierze podobny do rozwoju kraju cierpiącego swe przychody z wywozu produktów przemysłowych, ze sprzedaży usług transportowych, bankowych i ubezpieczeniowych oraz z docho-

dów z kapitałów zainwestowanych za granicą.

Równość nie może być tylko na papierze

Minister Modzelewski podkreślił, że nie można się ograniczyć do formalnej, papierowej równości praw w stosunkach gospodarczych między narodami, lecz należy dążyć do stworzenia warunków równości faktycznej. Każdy kraj dąży do tego, aby ustalić swe stosunki gospodarcze z zagranicą w ten sposób, by jak najlepiej wykorzystać swe zasoby naturalne i zapewnić pełne zatrudnienie swych sił roboczych. Cel ten daje się najlepiej osiągnąć na drodze zawierania dobrowolnych umów dwustronnych z innymi narodami.

„Polska — oświadczył minister Modzelewski — utrzymuje stosunki handlowe z 42 krajami i z większością z nich związana jest własnie umowami dwustronnymi, opartymi na wzajemnym porozumieniu. Polska wymienia towary, które ma na zbyciu w zamian za towary, których potrzebuje dla swego rozwoju gospodarczego i dla podniesienia stopy życiowej swojej ludności”.

Polityczne metody handlu USA

W marcu 1948 r. Stany Zjednoczone wprowadziły ograniczenia eksportu pew-

nych towarów do niektórych obszarów świata a m. in. do Europy. Nikt nie może mieć nic przeciwko samemu faktowi wprowadzenia ograniczeń eksportowych przez dany kraj, jeżeli ograniczenia te odnoszą się na równi do wszystkich krajów. Jednak zróżniczkowanie według obszarów geografii politycznej posiada już samo przez się znamiona dyskryminacji. Znamiona te potęgają się w bardzo silnym stopniu jeśli zważyć, że Stany Zjednoczone odmawiają udzielania zezwoleń eksportowych wyłącznie w stosunku do krajów Europy Wschodniej, podczas gdy udzielają zezwoleń na wywóz analogicznych produktów do krajów, biorących udział w planie Marshalla”.

„Można jasno i wyraźnie stwierdzić — oświadczył min. Modzelewski — że decyzja Stanów Zjednoczonych jest arbitralna i jednostronna i co najważniejsze powzięta z motywów całkowicie pozagospodarczych a mianowicie wyraźnie z motywów politycznych.

ONZ musi przeciwdziałać

Nie ulega żadnej wątpliwości, że stosowanie dyskryminacji opartej o motywy polityczne w międzynarodowych stosunkach gospodarczych stoi w jaskrawej sprzeczności z zasadniczymi celami Karty, — w szczególności z artykułami 1, 3, 55 i 56, które przewidują że „Narody Zjednoczone popierać będą rozstrzygnięcie między narodowych zagadnień gospodarczych w celu stworzenia warunków stabilizacji i dobrobytu, które są konieczne dla rozwoju pokojowych i przyjaznych stosunków między narodami”.

„Wychodząc z tych założeń — oświadczył min. Modzelewski — i biorąc pod uwagę motywy przedstawione powyżej delegacji Polska przedkłada Zgromadzeniu Narodów Zjednoczonych rezolucję treści następującej:

ZGROMADZENIE GENERALNE BIORĄC POD UWAGĘ:

1) że Karta Narodów Zjednoczonych w swoich artykułach 1 — paragraf 2 i 3 oraz w art. 55 — i 56 — podkreśla wagę międzynarodowej współpracy gospodarczej i, podaje zasady, na których ta współpraca powinna się opierać, 2) że w szczególności Narody Zjednoczone powinny dążyć w dziedzinie międzynarodowej współpracy gospodarczej do tego rodzaju rozwiązań, które by doprowadziły do umocnienia pokojowych i przyjaznych stosunków między narodami, opartych na poszanowaniu faktycznej równości praw narodów, na zasadach zawartych w Karcie.

stwierdza:

1) że wszelka dyskryminacja w polityce handlowej i kredytowej mająca na celu stosowanie sankcji lub wpływanie na wewnętrzną lub zagraniczną politykę innych krajów powinna być uważana za niezgodną z zasadami Karty i suwerenności narodów,

2) że tego rodzaju dyskryminacja uniemożliwia normalny rozwój stosunków handlowych między narodami i przeszkadza odbudowie i rozwojowi wielu krajów i narodów,

zaleca:

1) wszystkim krajom członkowskim, żeby nie stosowały dyskryminacji gospodarczej w celach sankcji wobec innych krajów i nie wpływały drogą dyskryminacji na ich kierunek wewnętrznej lub zagranicznej polityki,

2) radzie gospodarczo - społecznej i innym organom gospodarczym podległym ONZ, żeby przy zajmowaniu się zagadnieniami handlu z granicznymi i innymi form stosunków gospodarczych między narodami opierały się na niniejszej rezolucji, jako na jednej ze swoich zasad.

Porty we Francji unieruchomione

Akcja solidarności ze strajkującymi górnikami objęła całą Francję

PARYŻ PAP. — Po dwóch dniach względnie go spokoju we francuskich zagłębiach węglowych, znaczne siły policji i wojska przystąpiły do akcji w zagłębiu Pas de Calais. Celem działań represyjnych jest opanowanie 40 kopalni w

okolicach Lens, Lievin, Billy i Montigny. W Lievin doszło około sztybu nr. 5 do poważnych zająć pomiędzy strajkującymi a policją, która strzelała do górników.

Przebieg zająć był następujący: około godz.

10 rano przybyły pod szyb znaczne oddziały policyjne, na odgłos syren miejscowa ludność pośpieszyła z pomocą 550 górnikom. Policja użyła gazów łzawiących oraz oddała kilka salw z pistoletów maszynowych, ranjąc ciężko 2 strajkujących. Wobec stałego napływu okolicznej ludności, policja wycofała się, powróciła jednak w stanie wzmocnionym o godz. 14. Pod naciskiem przeważających sił górnicy zmuszeni byli ustąpić.

Do zająć doszło również kolo sztybu nr. 1 w Bethune, gdzie policja użyła gazów łzawiących. W zagłębiu dokonano licznych aresztowań strajkujących.

Zanotowano przybycie do Francji licznych oddziałów kolonialnych i Legii Cudzoziemskiej oraz ruchy grup zmotoryzowanych w okolicach Paryża. Rada ministrów wydała szereg zarządzeń wojskowych.

Akcja solidarnościowa czyni dalsze postępy. Strajk robotników portowych trwa. Wbrew zapewnieniom rządu, robotnicy portowi w Rouen nie przystąpili do pracy. W La Rochelle, Hawrze i Bordeaux wojsko usiłuje wyładowywać statki z węglem. W St. Nazaire robotnicy portowi otrzymali nakazy rekwizycyjne. Marynarze w Marsylii kontynuują strajk. Wszystkie statki w porcie są unieruchomione.

Słaba trekwencja wyborcza w USA

NOWY JORK PAP. — Biura wyborcze otwarte były na terytorium Stanów Zjednoczonych, poczynając od wczesnych godzin rannych. Według pierwszych bardzo pobieżnych oliczeń, w wyborach uczestniczyło około 50 milionów uprawnionych do głosowania na ogólną liczbę 95 milionów.

Do wieczora 2 listopada znane były wyniki jedynie z niektórych mniejszych obwodów, które nie dawały jeszcze żadnego obrazu, pozwalającego na jakies konkretne wnioski. Naogół na zwycięzcy typowany jest raczej kandydat partii republikańskiej — Dewey, są to jednak tylko te same przypuszczenia, które wypowiedziano jeszcze przed wyborami.

Powszechną uwagę zwrócił fakt niebywałej koncentracji policji w Nowym Jorku. Przy 365 tamtejszych lokalach wyborczych pełniło straż około 9 tysięcy policjantów.

Pierwsze dokładniejsze wyniki wyborów oczekiwane są dnia 3 listopada.

Kryzys w rządzie ateńskim

RZYM (PAP). Artykuły wstępne prawie wszystkich dzienników ateńskich poświęcone są poważnemu kryzysowi, jaki zarysował się w łonie koalicyjnych partii rządu ateńskiego. Naogół panuje powszech-

ne przekonanie, że zmiana obecnego rządu jest nieunikniona.

Dziennik „Em Ros” stwierdza, iż rząd koalicyjny populistów i liberalów padł pod brzemieniem własnych grzechów i we wnętrznego rozkładu”.

Półtora miliona metrów tkanin ponad plan

zobowiązali się wyprodukować robotnicy PZPB Nr 2 na cześć Kongresu Zjednoczeniowego

Już od pięciu dni Rada Zakładowa i Komitet Fabryczny PZPB Nr 2 zasypywany był formalnie pytaniami — kiedy my coś zadeklarujemy? — Czyż my gorsi od innych?

— Taka wielka fabryka i pozwalamy się wyprzedzić innym.

Kiedy wreszcie ogłoszono termin zebrania wszyscy pytali tylko o jedno — ile wykonamy ponad plan?

Wczoraj po raz pierwszy sala dawniejszego teatru popularnego okazała się zbyt szczerpła dla takiej fabryki jak PZPB Nr 2.

Po przemówieniach, które nacechowane były serdeczną radością z powodu zjednoczenia się ruchu robotniczego w Polsce, i wiarą w spełnienie swych obowiązków, przyjęto jednogłośnie rezolucję następującej treści:

REZOLUCJA

Załoga Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr 2 w Łodzi, rozumiejąc doniosłość połączenia się w jedną całość bratnich partii robotniczych, chce dać z siebie wszystko to, co może dać pełen uswiadomienia społecznego robotnik

Polski Ludowej — wysiłek swych rąk roboczych.

Nie chcąc być w tyle poza przodującą klasą robotniczą Związku Radzieckiego, górników polskich kopalni Zabrze-Wschód, jako też włóknarzy polskich, postanawia przyjąć wyzwanie załogi PZPB Nr 3, plan roczny wykonać w dniu 3 grudnia 1948 r., a do końca roku dać nadliczbowo 1.500.000 m. tkanin.

Tymi zobowiązaniami cała załoga Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr 2 pragnie gorąco powitać Kongres Zjednoczeniowy Partii marksistow-

sko-leninowskich, który bezsprzecznie powieździe klasę robotniczo-chłopską Polski Ludowej ku socjalizmowi.

Podpisy:
Komitet Fabryczny PPR: Saar Feliks
Rada Zakładowa: Bruzik Józef
Komitet Fabryczny PPS: Skrzydlewski Ludwik
Dyrekcja PZPB Nr 2: Pol Michał
Przodownicy Pracy: Płachta Helena, Drelich Maria, Ulkowska Józefa, Mucha Janina
Mistrzowie: Cichecki Stefan, Gonicki Zygmunt

UWAGA, KOLPORTERZY!

Dnia 7 listopada b.r. ukaże się „GŁOS”

Z OKAZJI 31-EJ ROCZNICY WIELKIEJ REWOLUCJI LISTOPADOWEJ

w zwiększonej objętości oraz bogato ilustrowany

Zamówienia na powyższy numer należy kierować do WYDZIAŁU KOLPORTAŻU R.S.W. „PRASA” do dnia 4. XI br. Delegatura-Łódź Żwirki 17, tel. 212-04

Na drodze do budowy gospodarki socjalistycznej w Polsce

Reforma bankowości polskiej usprawni państwową politykę pieniężną i kredytową

WARSZAWA PAP. W najbliższym czasie ukaże się dekret o reorganizacji bankowości polskiej. W związku z tym redaktor gospodarki czy PAP, Konstanty Narek uzyskał od wiceministra Skarbu i prezesa Narodowego Banku Polskiego następującą wypowiedź:

Celem obecnej reformy bankowej jest przy stosowanie aparatu bankowego do zmian, jakie zaszły w Polsce w ciągu ostatnich 4-5 lat oraz do zadań, jakie stoją w obecnej chwili i staną przed bankami w procesie przekształcania naszego gospodarstwa narodowego na gospodarstwo socjalistyczne. Konieczność reformy stała się palącą, ponieważ nasz aparat bankowy przetrwał bez zmian od początku 1945 r., kiedy to została przeprowadzona pierwsza reforma bankowości w Polsce

NOWA REFORMA

Obecna reforma wprowadza jednolitą organizację aparatu bankowego, co znaczy, że wszystkie banki aż do szczebla powiatowego, będą państwowe, prócz Banku dla Handlu Zagranicznego, który będzie spółką akcyjną i oczywiście prócz spółdzielni.

Poniżej szczebla powiatowego będą działać trzy typy spółdzielni kredytowych: „gminne kasy spółdzielcze” — na wsi, „miejskie spółdzielnie kredytowe”, głównie dla rzemiosła oraz „pracownicze kasy spółdzielcze przy zakładach pracy. Wszystkie banki otrzymają jednolitą organizację wewnętrzną. Przez usunięcie dotychczasowej różnorodności statutowej i organizacji władz poszczególnych banków, staną się one sprawniejszymi organami państwowej polityki pieniężnej i kredytowej.

UJEDNOLICENIE POLITYKI KREDYTOWEJ NA WSI.

Dekret o reformie bankowej likwiduje „sektorowość”, która ciążyła również i na bankowości. Była ona szczególnie uciążliwa w odniesieniu do organizacji kredytu dla wsi. Wiele była finansowana dotąd przez spółdzielnie kredytowe, kasy komunalne, Bank Gospodarstwa Spółdzielczego i Państwowy Bank Rolny, a więc czterema kanałami, według czterech różnorodnych metod i bez jednolitego planu.

W tych warunkach właśnie, nastąpiło tak łatwo skrzyżnienie państwowej linii polityki kredytowej dla wsi, co praktycznie wyraziło się w przesunięciu korzyści wykażających z pomocy kredytowej głównie na łacący wiejskich.

NARODOWY BANK POLSKI

Dekret przewiduje istnienie i funkcjonowanie 7-miu (zamiast dotychczasowych 9-ciu) banków z Narodowym Bankiem Polskim na czele jako centralną do regulowania obiegu pieniężnego i kredytu oraz rozrachunku pieniężnego w obrotach krajowych i zagranicznych. W zakresie tych zadań Narodowy Bank Polski sporządza plany dla całego gospodarstwa narodowego i kontroluje ich wykonywanie przez wszelkie inne banki oraz spółdzielnie kredytowe.

Narodowy Bank Polski finansuje bezpośrednio i kontroluje przemysł i handel państwowy, a w najbliższym czasie rozszerzy zakres działania również na spółdzielnie spozycywców (drugie ramię uspołecznionego handlu w mieście), monopole państwowe, koleje, pocztę i inne przedsiębiorstwa państwowe.

BANK INWESTYCYJNY

Drugim z kolei bankiem jest Bank Inwestycyjny (obecnie Bank Gospodarstwa Krajowego), do którego zadań należy bezpośrednio i za pośrednictwem innych banków finansowanie i kontrola inwestycji, jak również finansowanie i kontrola przedsiębiorstw budowlanych i montażowych. Bank Inwestycyjny, jedyny spośród banków, będzie miał prawo emitowania obligacji.

BANK ROLNY

W celu uporządkowania zagadnienia finansowania wsi zostaje powołany nowy Bank Rolny, który przy pomocy gęstej sieci oddziałów i podległej mu sieci gminnych kas spółdzielczych będzie niepodzielnie zajmował się finansowaniem rolnictwa, zarówno w zakresie kredytów obrotowych jak i inwestycyjnych.

BANK KOMUNALNY

Dla obsługi całokształtu gospodarki komunalnej zostaje utworzony Bank Komunalny, którego zadaniem będzie finansowanie związków samorządu terytorialnego, ich przedsiębiorstw i zakładów, finansowanie inwestycji samorządowych oraz obsługą samorządowego funduszu wyrównawczego.

BANK RZEMIOSŁA I HANDLU

Prywatny przemysł, rzemiosło, spółdzielnie rzemieślnicze i pracy oraz handel prywatny będą obsługiwane przez Bank Rzemiosła i Handlu, który będzie jednocześnie nadzór nad miejskimi spółdzielniemi kredytowymi, obsługującymi lokalnie te same dziedziny życia.

POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

Powszechna Kasa Oszczędności (PKO) będzie miała za zadanie ześrodkowanie akcji oszczędnościowej i obrotów przekazowoczkowych w całym kraju. Do niej też należeć będzie nadzór nad pracowniczymi kasami spółdzielczymi.

Generalowie Hitlera — na służbie giełdy

BERLIN PAP. — Na marginesie uniwinienia 13 generałów hitlerowskich, „Berliner Zeitung” stwierdza, iż orzeczenie trybunału amerykańskiego zgodnie jest z ogólną polityką władz anglosaskich w sprawie odbudowy potencjału wojennego Niemiec, czego jaskrawym wyrazem była między innymi decyzja wstrzymania demontażu zakładów przemysłu wojennego w Niemczech zachodnich. Cytując niedawne oświadczenie gen. Cley'a na ten temat, dziennik podkreśla, iż stanowi ono nowe, jawne pogwałcenie uchwał poczdamskich w sprawie demilitaryzacji Niemiec.

„Berliner Zeitung” wskazuje dalej na odbudowę przemysłu wojennego w strefach zachodnich oraz na werbunek Niemców do różnych oddziałów wojskowych i półwojskowych.

Amerykańskie władze wojskowe — stwierdza dalej „Berliner Zeitung” przyjęły również na służbę generałów z b. niemieckiego sztabu generalnego. Spośród tych generałów, których liczbą przekracza 120, wymienić można gen. Haldera, Kesselringa, Guderiana i innych.

Reorganizacja rządu albańskiego

TIRANA (PAP). Jak donosi Albańska Agencja Telegraficzna, prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego zatwierdziło na wniosek premiera Hodży następujące zmiany w składzie rządu: Ministrem spraw wewnętrznych został

W kilku wierszach

(—) Rada Bezpieczeństwa ONZ zbierze się w czwartek dla omówienia rezolucji anglo-chińskiej w sprawie zastosowania sankcji w Palestynie.

(—) Rozmowy ekspertów sześciu państw zachodnich w sprawie statutu Zagłębia Ruhry rozpoczną się w Londynie w końcu przyszłego tygodnia. W rozmowach wezmą udział przedstawiciele Wielkiej Brytanii, Francji, Stanów Zjednoczonych i krajów Beneluxu.

(—) Na kongresie Komunistycznej Partii Austrii wygłosił dłuższe przemówienie delegat PPR — tow. Jan Izidorczyk, który przedstawił osiągnięcia polskiej klasy robotniczej w ciągu ostatnich czterech lat niepodległości.

(—) Przed ambasadą amerykańską w Londynie odbyła się spontaniczna manifestacja pokojowa. Tłum londyńczyków gwałtownie protestował przeciwko wojennej polityce USA oraz antykomunistycznej akcji rządu amerykańskiego. Wznoszono okrzyki, domagające się natychmiastowego wycofania oddziałów amerykańskich, przebywających w Anglii i odesłania stacjonujących tu amerykańskich bombowców.

Fabryki łódzkie odpowiadają na apel górników

PZPD Nr 1 — wykona 217 tysięcy sztuk wyrobów dzianych ponad plan. Państwowa Fabryka Kontekcji — Ośrodek Nr 4 wykona dodatkowo 163 tysiące sztuk odzieży

Rezolucja PZPD Nr 1

„My, załoga PZPD nr 1 w obliczu zbliżającego się Kongresu Zjednoczeniowego PPR i PPS oświadczamy:

Czekaliśmy dawno na historyczny moment pełnego zjednoczenia ruchu robotniczego. Robotnicy naszej fabryki walczyli już od lat o jedność klasy robotniczej. Dziś w obliczu zbliżającego się Kongresu Zjednoczeniowego PPR i PPS — wyrażamy wielką radość, my robotnicy, którzy doczekaliśmy się zwycięstwa idei jedności klasy robotniczej na zasadach marksizmu-leninizmu.

Zdając sobie sprawę z tego, że realizacja 3-letniego planu leży w interesie mas pracujących Polski — powzięliśmy w dniu święta robotniczego 1-go Maja br. decyzję wykonania rocznego produkcyjnego planu do 1-go listopada. Dzięki świadomym wysiłkom całej załogi fabrycznej wykonaliśmy to zobowiązanie na dwa dni przed terminem.

A dziś na wieść o szlachetnym współzawodnictwie pracy, ku czci Kongresu Zjednoczeniowego, oświadczamy braćmo — górnikom, którzy pierwsi rzucili to hasło, że czerwona włókiennicza Łódź nie pozostanie w tyle, że uczci Kongres Zjednoczeniowy wzmoczoną pracą. Zobowiązujemy się do dnia otwarcia Kongresu wykonać ponad plan roczny 139,432 szt., a do końca roku 217,676 szt. ponad plan. Załoga PZPD nr. 1 na wezwanie załogi PZPB nr. 3 odpowiada wykonaniem planu i wzywa pozostałe zakłady łódzkie i całej Polski do wykonania planu przed terminem.

Rezolucja PFK — Ośrodek Nr 4

My, załoga Państwowej Fabryki Kontekcji — Ośrodek Nr. 4 w Łodzi, ośrodka, który powstał na skutek połączenia 21 małych zakładów w jeden kolos — oświadczamy w obliczu zbliżającego się Kongresu Zjednoczeniowego PPR i PPS co następuje:

Uchwały powzięte przez KC PPR i CKW PPS o połączeniu obu Partii Robotniczych, partii oczyszczonych z elementów prawicowych, w jedną Partię Klasy Robotniczej — załoga nasza wita z radością i entuzjazmem. Wierzymy, iż nowa Zjednoczona Partia Robotnicza poprawi wiarę i siłę do dobrobytu.

Załoga naszego ośrodka solidaryzuje się z apelem górników Zabrze-Wschód i przystępuje do wyteżonej pracy, aby plan roczny w myśl uchwały, powziętej w dniu 1 maja br. o wykonaniu planu do 15-go listopada wykonać do dnia 10 listopada.

Zaplanowanych było na rok 1948 4.469.511 sztuk, wartości 1.409.136.441 zł.

Wykonamy do dnia 10 listopada 4.845.901 sztuk wartości 1.531.535.600 zł.

Do dnia Kongresu Zjednoczeniowego Partii wykonamy 163.740 sztuk wartości 124.707.240 i do końca roku bież. wykonamy 2.777.268 sztuk wartości 240.600.248 zł.

Wykonując plan roczny do końca bież. roku w 116 procentach — załoga nasza pragnie w ten sposób uczcić i wykazać radość wszystkich pracowników w obliczu połączenia obu Partii.

Rada Zakładowa: — Horązak.

Kom. PPR: Mikołajczykowska, Kom. PPS — Gumiński, Przewodnicy pracy: Jankowska i Kwiatkowska. Dyrekcja i pracownicy — Świątlik, Rak, Burda.

Załoga tkalni Nr 14b

Dnia 2. 11. 1948 r. cała załoga Tkalni 14b (ul. Kopcińskiego 85) przy PZZP Jedw.-Galant. Łódź - Północ spontaniczną owacją zaakceptowała przedstawiony przez Radę Zakładową Tkalni 14b projekt uczczenia Zjednoczenia Partii Robotniczych przy wykonaniu planu produkcji rocznej do dnia 12 listopada br. i wykonanie do końca roku ponad plan 55.000 mtr. tkanin jedwabnych.

generał Mehmet Czeu na miejsce Nesti Kerenzi, który pozostał ministrem bez teki. Ministrem przemysłu mianowany został minister handlu Gogo Nusli. Z rządu ustąpił minister bez teki i przewodniczący komisji kontroli Pandi Kristo.

Rezolucja pracowników Przemysłu Jedwabniczo-Galanteryjnego Łódź-Południe

W odpowiedzi na wezwanie górników z kopalni Zabrze - Wschód pracownicy Kombinatu Państwowych Zjednoczonych Zakładów Przemysłu Jedwabniczo - Galanteryjnego Łódź - Południe na zebraniu odbytym w dn. 28 ub. mies. uchwalili wykonać swój plan roczny do dnia 25 listopada 1948 r. oraz dać Państwu do końca rb. nadwyżkę około 500 tys. metrów materiałów.

Załoga PZPB Nr 14

Załoga PZPB nr 14 oddziałów Przedzalni 1-szej i Tkalni na wezwanie braćmo górników, zobowiązuje się plan roczny wykonać na dzień 4-go grudnia i do końca roku bieżącego dać nadwyżkę ponad plan roczny 130.000 metrów tkanin i 45.000 kg. przędzy.

Komunikat

Zw. Zaw. Rob. i Prac. Przem. Włókienniczego

Przypominamy, że w dniu 4. 11. br. o godz. 15-ej w Świątlicy Centralnej przy ul. Kilińskiego nr 145 odbędzie się konferencja Rad Zakładowych i Referentów Socjalnych. Ze względu na ważność spraw obecność wszystkich obowiązkowa. Przew. Rad Zakładowych proszeni są o przygotowanie sprawozdania z działalności Rady Zakładowej.

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

Korwin dojrzał Hennerta z dala i aby nie utrudniać mu spotkania, domyślił się bowiem, że idzie do niego, ruszył mu naprzeciw z drugiego końca ogromnej hall, długiej co najmniej na sześćdziesiąt metrów.

— Kogo to łaskawe losy sprowadzają na nasze śmieci? Mam dzisiaj szczęście do gości! — zawołał podchodząc i wyciągając uprzejmie na powitanie ogromną łapę.

— A kto już był u pana? — zaniepokoił się sierżant, choć przeczuwał, że sam mógłby sobie na pytanie to odpowiedzieć.

— Pan sędzia Nosek.

— Dobrze ma nazwisko! — mruknął do siebie Hennert — wszystko wywiesz, jak ples! — a głośno dodał — niemniej nie odmówi mi pan odpowiedzi na te same być może pytania.

— Proszę, niech pan siada, panie sierżancie, na tej paczce!

chętnie na wskazanym miejscu, aby tylko nie wywołać oporu lub złośliwej w Korca przekory. Zależało mu mimo wszystko na jego informacjach. Będą takie same, to pewne, ale wnioski mogą się od siebie różnić już znacznie.

— Dlaczego uciekł pan wtedy od nas, gdy sędzia Nosek oskarżał pana o strzelanie do dyrektora Glücka. O ile mogłem się zorientować z dotychczasowego przebiegu śledztwa, kto inny jest winien jego śmierci.

— Otóż to. Napewno kto inny i nigdy nie obawiałem się, że mi zdołacie udowodnić zbrodnię, ale przyzna pan — policja nie jest zjawiskiem zbyt miłym, czyż nie lepiej odpowiadać na jej pytania z wolnej stopy? Pan Andrzej jest tylko podejrzany, ale siedzi w areszcie i narażony jest na niejedne szykany. Nie chciałem przeżywać tego samego. Gdybyście przyszli mnie aresztować tutaj, znalazłbym obronę we wszystkich robotnikach. Musieliście to zresztą zrozumieć, skoro nic podobnego nie przyszło wam do głowy, prawda? Przed moją

zaś ucieczką z terenu łatwo było się zabezpieczyć wzmocnieniem patroli i rozkazem strzelania do każdego, kto usiłowałby teren ten opuścić.

Hennert nie zdołał, choć potrafił zawsze zapanować nad sobą, ukryć wyraźnego rumieńca. To on był przecież autorem takiego zarządzenia.

— Mówi pan słusznie, — stwierdził — ale przez swoją ucieczkę zwrócił pan podejrzenie z innych osób właśnie na siebie. To było przecież kłamstwo, gdy zaprzeczał pan twierdzeniom sędziego Noska. Ślady krwi pochodziły niewątpliwie z pańskiej ręki, z żadnej innej!

— Owszem z mojej. Gdybym się jednak do tego przyznał, a nie zdołał uciec, byłbym na długo pogrzebany. A jeśli nie udało się wam odnaleźć właściwego sprawcy morderstwa, w jakiej znalazłbym się sytuacji? Może to pan zrozumieć, nie trudno bowiem wyobrazić sobie resztę, te tytuły z prasy codziennej: ROBOTNICZY MORDERCA SWYCH CHLEBODAWCÓW, ZWYRODNIE NIE WŚRÓD KLASY PRACUJĄCEJ, MORDERCY NAJLEPSZYCH OBYWATELI, KOMUNIZM PROWADZI DO POSPOLITEJ ZBRODNI. A krzyżowy ogień pytań, a cóżże nawet gwałtowniejsze metody badań. Wszystko to możliwe, nie

chciałem więc ryzykować, za duże mam już doświadczenie. Kto już raz się sparzył...

— Więc był pan jednak za drzwiami gabinetu dyrektora Glücka?

— Bylem, nie taję tego teraz przed nikim. Gdyśmy zajęli szczęśliwie fabrykę, prosił mnie, abym zobaczył, co się dzieje w bramie przed portiernią. Poszedłem cieniem nocy aż na skraj światła, skąd widziałem właśnie pana w rozmowie z portierem Hirschem i policjantów, wygodnie rozpartych na krzesłach. Ciekawo mnie jednak bardziej, czy na terenie fabryki znajduje się jeszcze sam dyrektor Glück, o którym donieśli mi tuż przed wyprawą, że siedzi mimo późnej stonkowo pory w gabinecie.

Od strony fabrycznego podwórca nie mogłem tego sprawdzić, poszedłem więc pod kuchenne schody jego prywatnego mieszkania w nadziei, że są może otwarte. Tędy mógłbym się najłatwiej dostać pod gabinet dyrektora do drzwi, które otwierały się za jego plecami. Glück, gdy przebywał w gabinecie, siedział zawsze przy biurku, mógł więc zaryzykować nie tylko podsluchanie, ale również ostrożne rozchylenie skrzydeł zwłaszcza, że drzwi były doskonale naoliwione, a w gabinecie nie było lustra.

Tworzymy socjalistyczną organizację służby zdrowia

Na łamach naszej gazety często drukujemy interpelacje naszych czytelników, skierowane pod adresem Ubezpieczalni Społecznej. Czytelnicy nasi niejednokrotnie słusznie piętnowali postępowanie tych lekarzy, pracujących w Ubezpieczalni Społecznej, którzy traktują swych pacjentów lekceważąco, bezdusznie. Niejednokrotnie również zwracaliśmy uwagę na łamach naszego pisma na niedopuszczalne stosunki, panujące w szpitalnictwie. Służba Zdrowia jest jednym z najważniejszych odcinków wymagających natychmiastowego i radykalnego uzdrowienia.

Te właśnie sprawy były przedmiotem narady aktywu partyjnego służby zdrowia, gdzie po omówieniu wyników sierpniowego Plenum KC PPR rozpatrzono najbardziej palące zadania. Punktem centralnym obrad był referat wiceministra dr. J. Sztachelskiego, który poddał zasadniczej ocenie biedy i osiągnięcia Służby Zdrowia w odrodzonej Polsce. Zapoznajmy się z problematyką poruszoną przez tow. Sztachelskiego.

Na około 1.000 pracuje tylko do 3 godzin dziennie.

Po drugie, przesiedlenie lekarzy z paru większych miast, gdzie liczba ich jest względnie duża, na inny teren i wykorzystanie ich przede wszystkim w lecznictwie ubezpieczeń społecznych.

Po trzecie, obciążyć lekarzy, pracujących w przychodniach ogólnych ośrodków zdrowia obowiązkiem przyjmowania chorych ubezpieczonych.

Na terenie wiejskim służba zdrowia troszczyć się musi przede wszystkim o chłopów wiejskich i średniorolnych. Należy zróżnicować taksy szpitalne ustalając dla biednych i średniorolnych niższe opłaty. Należy zorganizować, jak najszerzej pojętą kontrolę społeczną działalności służby zdrowia, przyczyną podstawowym organem tej kontroli winny zostać Rady Narodowe.

Ale najlepsza nawet organizacja pracy nie wyczerpuje zagadnienia. Istotną jest bowiem postawa pracowników służby zdrowia wobec nowego pacjenta wobec robotnika i chłopca. A przynajmniej, że w wielu wypadkach stosunek do pacjenta jest niedopuszczalny. Jaskrawym tego przykładem są znane już wszystkim procesy lekarzy krakowskich. Na krakowskiej klinice ginekologicznej chorzy traktowani są wyłącznie jako „materiał operacyjny” i tylko w takich warunkach mogli się wydaryć tragiczny wypadek operowania chorej na dolegliwości, na które cierpiała jej sąsiadka. Lekarzy interesowała tylko operacja a nie człowiek. Profesorowie uniwersytetu krakowskiego zaproszeni przez władze sądowe w charakterze ekspertów nie zdobyli się na potępienie winowajców, natomiast powodując się fałszywym uczuciem solidarności zawodowej, usiłowali zatrzeć winę społecznych lekarzy. To stanowisko budzi nie tylko głęboką troskę ale i zdecydowany protest.

Nakreślona przez profesorów krakowskich rola lekarza, do obowiązków którego należy tylko „przyjąć chorego, zbadać i wypisać receptę” jest dziś uważana za niemoralną i przestępczą. Z takiego formalnego stosunku do chorych i pracy sądy Rzeczypospolitej wyciągają i będą wyciągać konsekwencje karne.

Niestety, przykładów świadczących o złym stosunku do pacjentów Ubezpieczalni, o pobieraniu wygórowanych opłat szpitalnych można cytować bardzo wiele. Tego rodzaju taktyka, stosowana przez lekarzy, zmierza do znieszczenia chorego, by nie korzystał z ośrodków zdrowia, podrywa zaufanie do tej instytucji, bądź też wręcz uniemożliwia korzystanie z niej i zmusza chorego do korzystania z prywatnej praktyki lekarza. Lekarze częstokroć niepunktualnie przychodzą do ośrodków, opuszczają godziny przyjęć itp.

Ta forma aspołecznego stosunku do pracy jest szczególnie niebezpieczna dla przyszłości lecznictwa społecznego. Jest najbliższą, siostrzaną formą sabotażu i dlatego też powinna być szczególnie napiętnowana i ostro zwalczana.

Przykład nowego stosunku do chorego powinni dać przede wszystkim lekarze peperowcy. Nawet i w naszych szeregach znaleźć można przykłady niezrozumienia tych zagadnień. Wszelkim objawom aspołecznego wyjątku powinniśmy zdecydowanie walnąć. Wielką rolę ma do odegrania Związek Zawodowy Pracowników Służby Zdrowia.

Osobnym zagadnieniem, którym w przemówieniu swym zajmuje się tow. wiceminister jest społeczna reforma studiów lekarskich, szkoła jaka przechodzi młodzież lekarska musi pozostawić trwały wkład na całe życie.

Dlatego trzeba dokonać wielkiego wysiłku, aby kliniki uniwersyteckie były pod każdym względem wzorem wychowania lekarskiego. Trzeba oprzeć postawę młodego lekarza wobec społeczeństwa, chorego i swej pracy na trwałych podstawach światopoglądowych. Trzeba oprzeć się na jasnej świadomości klasowej, na systematycznym wychowaniu politycznym. Dokonać tego można jedynie w oparciu o idee, politycznie świadome i aktywny zespół pedagogiczny profesorów i asystentów, oraz przy starannym doborze młodzieży studiującej, zapewniającym dostęp elementu związanego silnymi węzłami z klasą robotniczą, z warstwą biednych chłopów. Dlatego trzeba śmiało wysuwać młodych i zdolnych pracowników naukowych, odpowiadających tym wymaganiom.

Jak się przedstawia zagadnienie walki klasowej w środowisku służby zdrowia? Na to pytanie tow. Sztachelski udzielił jasnej odpowiedzi.

Wprawdzie lekarze i pielęgniarki, nie zatrudniają sił najemnych i nie stanowią elementu kapitalistycznego, ale tym się różnią od innych grup inteligencji pracującej, że są silnymi i licznymi nićmi powiązane z elementami kapitalistycznymi, które ich opłacają i utrzymują. Te więzy ekonomiczne ułatwiają wpływ burżuazji na tę grupę pracującej inteligencji. Stąd niezrozumienie tak często spotykane w środowisku lekarzy w stosunku do podstawowych zagadnień nowego społeczeństwa budującego nowy ustrój.

W okresie kapitalizmu podstawą pomocy lekarskiej był gabinet prywatny. Rzecz prosta, leczyci się ci, których było na to stać.

Obecnie — mówi tow. Sztachelski — stoimy wobec wielkiego zagadnienia zapewnienia pomocy lekarskiej nie cienkiej warstwie burżuazji miejskiej i wiejskiej, lecz wielomilionowym masom robotników i biedniejszych chłopów. Musimy wyrównać wieloletkowe krzywdy mas ludowych i na naszym odcinku i dlatego powinniśmy dać robotnikom i chłopom pierwszeństwo w korzystaniu z instytucji leczniczych. Trzeba, żebyśmy z całą świadomością dostosowali ustrój organizacji i działalność służby zdrowia do potrzeb świata pracy. To jest nowe i główne zadanie współczesnej służby zdrowia.

Potrzebna jest nie tylko inna organizacja, lecz również inny stosunek do nowego pacjenta, coraz liczniej ujawniającego się w naszych instytucjach. Stosunek ten musi być nacechowany uczuciem głębokiej solidarności z klasą robotniczą, z niezamożnym chłopem.

Dotychczasowa działalność Służby Zdrowia w Polsce Odrodzonej przyniosła niewątpliwie osiągnięcia, ale popełniono też cały szereg błędów, świadczących o braku konsekwencji, mimo, zasadniczego słusznego stanowiska. Jakże są te błędy?

- 1) Nie troszczono się dostatecznie o podniesienie poziomu lecznictwa w ramach ubezpieczeń społecznych.
  - 2) Nie wyciągnięto konkretnych wniosków z ekonomicznej i społecznej dyferencji wsi. Zapominaliśmy o tym, że bogaty chłop ma możliwość korzystania z leczenia w naszych instytucjach i zapewnienia je blisko w 20 proc. a istnieje ogromna większość chłopów biednych i średniorolnych, dla których dostęp do szpitala jest trudny, bo za drogi. Nie różnicowaliśmy taks szpitalnych.
  - 3) Niedostatecznie walczono z pobieraniem nielegalnych i nieuzasadnionych opłat i przez myślenie pod różnymi postaciami „klas” szpitalnych. Kierowano te spekulacyjne metody ostrzem swym przeciwko biednemu i średniozamożnemu chłopu.
  - 4) Zbyt administracyjnie podchodzono do zagadnień służby zdrowia, zatracając poczucie spraw człowieka, jego troski i potrzeb, którym nasze instytucje mają służyć.
  - 5) Zadawano się rozwojem ilościowym naszych instytucji, zapominając, że główną ich wartość stanowi jakość ich pracy.
- Uchwalił Plenum sierpniowe dopomógł do zrozumienia braków w dotychczasowej pracy i nakreślenia słusznej, bardziej konsekwentnej linii programowej służby zdrowia.

W dalszym ciągu swego przemówienia tow. Sztachelski stwierdził, że częstokroć robotnicy i chłopci żalą się na Ubezpieczalnię Społeczną.

To głębokie niezadowolenie z funkcjonowania wielu ogniw aparatu lecznictwa ubezpieczeniowego powodowane jest nie tylko błędami organizacyjnymi, ale również szeregiem bardzo istotnych trudności. Pierwszą podstawową trudność to brak lekarzy, zarządź temu można i trzeba po pierwsze przez nabówanie na ogół lekarzy...

OBOWIĄZKU pracy od 5 — 7 godzin dziennie w instytucjach lecznictwa zorganizowanego. Da to znaczne rezultaty, gdyż około 1.000 lekarzy nie pracuje w społecznych zakładach służby zdrowia.

Z filmu „As wywiadu”.

Filmy radzieckie zyskują sobie coraz szersze uznanie na świecie. Obok ich pierwszorzędnych wartości artystycznych, doskonale, wnikliwej gry, reżyserii wczuwającej się w najgłębsze tajniki sztuki odtwórczej — rzesze entuzjastów zdobywają radzieckie obrazy dzięki pełnej szlachetnym myśli i wielkiego człowieczeństwa ich treści.

Daleko poza granicami Związku Radzieckiego zdobyły sukcesy tak świetne filmy, jak „As wywiadu”, lub specjalnie dostosowany dla młodzieży film „Czerwony krawat” oraz obrazujący bohaterstwo walki z najeźdźcą hitlerowskim, „Aleksander Matrosow”.

Odbyła się w Zw. Radzieckim w kilkuset kinoteatrach jednocześnie premiera nowego wielkiego filmu — „Młoda Gwardia”. Obraz został wyprodukowany przez Moskiewskie Studio Filmowe im. Gorkiego na 30-lecie Komsomolu, jako hold kinematografii radzieckiej złożony bohaterstwa młodej, która w dniach walki z najeźdźcą wykazała niezłomny hart ducha, a obecnie produkuje w powojennej odbudowie kraju.

Reżyser S. Gerasimow opracował scenariusz

Amerykańska opieka nad przemysłem Niemiec

Tajemnica podróży Hoffmana

Anglia i Francja skapitulowały przed rozkazami Waszyngtonu

(Korespondencja własna „Głosu”)

Frankfurt, w październiku. Dwukrotnie podróże Hoffmana do Waszyngtonu po instrukcje i co jest rzeczą znaną, nie do Trumana lecz do Devey'a (druga jego wizyta zbiegła się również z wizytą Dullesa w USA), dotyczy wężowego problemu w stosunkach między Stanami Zjednoczonymi, a Wielką Brytanią i Francją w odniesieniu do zagadnienia niemieckiego, mianowicie sprawy demontażu.

Stanowisko Stanów Zjednoczonych i ich europejskich satelitów w tej sprawie nie różni się, jeśli chodzi o problem demontażu fabryk zbrojeniowych. Wszystkie trzy zachodnie mocarstwa okupacyjne — opowiedziały się jednomyślnie za zaprzestaniem demontażu zakładów wojennych, gwałcąc tym

samym postanowienia układu poczdamskiego. Różnice wynikły natomiast na tle demontażu fabryk, pracujących dla celów pokojowych. Jeśli chodzi o tę kategorię zakładów Francja i Wielka Brytania skwapliwie wpięły na listę fabryk, podlegających demontażowi te zakłady, które mogłyby skutecznie konkurować z ich własnym przemysłem. Z drugiej strony Stany Zjednoczone, dążące do odbudowy silnego przemysłu niemieckiego, pozostającego pod kontrolą amerykańskich monopolów, niechętnie patrzyły na to niszczenie „ich” majątku.

Różnice te zastryżły się ostatnio po podpisaniu przez państwa marszallowskie t. zw. dwustronnych umów ze Stanami Zjednoczonymi, które przewidują specjalne uprzywile-

jowanie niemieckiego przemysłu. Powołując się na tę klauzulę administracja planu Marshalla zażądała natychmiastowego wstrzymania demontażu fabryk niemieckich w strefie francuskiej i angielskiej.

Jednakże obydwie te państwa nie zastosowały się od razu do żądań Hoffmana i usiłowały przeciągnąć rozmowy na ten temat, wykorzystując zyskany w ten sposób czas na dalsze demontowanie i wywożenie maszyn i urządzeń fabrycznych z Niemiec do Francji oraz Wielkiej Brytanii.

To niestosowanie się do zaleceń amerykańskich wywołało oburzenie w Waszyngtonie i rozkazy ponownie tym razem w bardziej stanowczej formie groźąc w wypadku niezastosowania się cofnięciem kwartalnych wypłat przyznanych Wielkiej Brytanii i Francji w ramach planu Marshalla. W rezultacie oba państwa skapitulowały i w oficjalnych komunikatach zapewniły rząd USA, że obecnie żadne maszyny lub urządzenia fabryczne nie będą z Niemiec wywiezione.

Możnaby przypuszczać, że na tym sprawa została zakończona. Lecz skądże. Wielka Brytania i Francja nie zdołały jeszcze przeboleć tego ostatniego ciosu, który jednym celnym uderzeniem nie tylko wzmocnił pozycję konkurencyjną przemysłu niemieckiego na rynkach światowych, lecz również pozbawił Wielką Brytanię i Francję należnych im odszkodowań, a już posypały się dalsze ciosy, nie mniej bolesne.

Natychmiast po powrocie z Paryża z drugiej podróży do Waszyngtonu Hoffman zażądał od Marshalla i rządów Francji i Wielkiej Brytanii natychmiastowego wyrażenia zgody na przywrócenie zachodnio - niemieckich fabryk ich dawnym niemieckim właścicielom, co w wielkiej mierze przyczyni się do ułatwienia przenikania amerykańskich kapitałów do zachodnio - niemieckiego aparatu przemysłowego.

Następnie administracja planu Marshalla ogłosiła dwa nowe zalecenia. Pierwsza z nich dotyczy zniesienia zakazu czynienia nowych inwestycji w zachodnich strefach okupacyjnych, a drugie zaleca rewizję poziomu produkcji oraz potencjału przemysłowego Niemiec, które zostały ograniczone decyzją czterech mocarstw jesienią 1947 roku.

Naturalnie, proponowane podniesienie niemieckiego poziomu przemysłowego i produkcji przemysłowej dotyczyć będzie przede wszystkim tych gałęzi przemysłu, w których zainteresowane są kapitali amerykańskie.

John Rorden

Ekran w służbie prawdziwej sztuki

Film radziecki stanął na wyżynach sztuki

tego filmu na podstawie powieści A. Fadlejewa, „Młoda Gwardia”, która zdobyła rozgłos światowy. „Młoda Gwardia” jest eposem młodego pokolenia radzieckiej młodzieży, która wychowana w ideałach marksizmu - leninizmu w ciężkich godzinach walki z najeźdźcą wykazuje niezłomną wolę, moc charakteru i głęboki patriotyzm.

Realizację filmową powieści Fadlejewa powierzono najlepszym kinotechnikom i aktorom radzieckim.

Opracowanie muzyczne tego monumentalnego filmu powierzono jednemu z najlepszych współczesnych kompozytorów radzieckich, D. Szostakiewiczowi.

Wszyscy, którzy czytali znakomitą powieść Fadlejewa, ze wzruszeniem oglądali będą na ekranie znajome postacie młodzieży, która poznała całe barbarzyństwo niemieckiego najazdu

Scena z filmu „Aleksander Matrosow”

Film z życia młodzieży radzieckiej — „Czerwony krawat”.

i której czyni rozplamienią wyobraźnię milio na młodzieńców i dziewcząt, kochających wolność i ziemię ojczystą, zdecydowanych krociec w pierwszym szeregu na drodze do socjalizmu. Gierasimow wykazał przy realizacji filmu wielką odwagę i intuicję. Mianowicie zdecydował się na powierzenie roli „młodogwardzistów” uczniom Państwowej Szkoły Filmowej w Moskwie, którzy znakomicie wczuli się w intencje autora powieści i filmu, oraz w charakterystyki odtwarzanych przez siebie bohaterów.

Jak zresztą zwykle bywa w filmach radzieckich, najdrobniejsze epizody zostały opracowane z drobiazgową dokładnością.

Krytyka radziecka pisze o tym filmie, że jest on — „filmem pełnowartościowym, skończeniem doskonałym utworem sztuki filmowej, podporządkowanym jej prawom, realizującym wszystkie jej możliwości. Gierasimow wystąpił w tym filmie, jako konsekwentny artysta — realista, wierny historycznej prawdy”.

L. Rubach

Samorząd łódzki daje przykład innym

Wzmoczoną pracą uczy Kongres Zjednoczeniowy

Zobowiązanie do najwydajniejszych wysiłków dla poprawy warunków i urządzeń w dzielnicach robotniczych

Apel górników z Zabrze został podjęty również przez samorząd łódzki. Na wczorajszym zebraniu pracowników Zarządu Miejskiego w Łodzi, na którym obecny był prezydent miasta tow. Stawiński, uchwalono rezolucję, w której czytamy:

„Przedstawiciele pracowników agend administracyjnych i przedsiębiorstw komunalnych Zarządu Miejskiego w Łodzi w celu uczczenia dziejowego faktu zjednoczenia ruchu robotniczego w Polsce, postanawiają wprowadzić wzmocnienie pracy na wszystkich odcinkach.

Jednocześnie pracownicy samorządu łódzkiego wzywają swych towarzyszy pracy, za trudnionych we wszystkich samorządach w Polsce, a szczególnie w Warszawie, do podjęcia takiegoż samego wysiłku”.

Na zebraniu został wyłoniony Komitet, który opracuje szczegółowy program prac nieprzewidzianych w rocznym programie.

MZK zobowiązały się jutro podjąć prace nad przedłużeniem linii tramwajowej na ul. Warszawską. W tym przedsięwzięciu pomoże Wydział Komunikacyjny, który wykona wszystkie roboty ziemne w ilości czterech tysięcy metrów sześciennych. Poza tym tenże Wydział Komunikacyjny wykona w przeciągu miesiąca listopada dodatkowo 10 km. chodników na najbardziej zaniedbanych ulicach miasta.

Miejskie Przedsiębiorstwo Kanalizacji i

Wodociągów zobowiązało się przyłączyć do sieci wodociągów na dzień 1 grudnia dzielnicę północną miasta t. zn. Bałuty i uruchomić źródła na Bałuckim Rynku.

Pracownicy majątków rolnych Zarządu Miejskiego ofiarują swoje wolne niedziele, aby pomóc innym wydziałom w wykonaniu zamierzonych prac dodatkowych.

ZOM podjął się dodatkowo w miarę swych sił i możliwości oczyszczenia dodatkowo czwartego rejonu.

Samorząd łódzki jest pierwszym w Polsce, który odpowiada na apel górników z Zabrze i godnie uczy Kongres Zjednoczeniowy obu partii robotniczych.

Rudery znikną

Po przekleśnej pamięci hitlerowskiej okupacji pozostało sporo wyniszczonych i opustoszałych domów w naszym mieście. Wiele z tych budynków doprowadzono już do porządku lub uległy one rozbiórce.

Jedną z zapomnianych tego rodzaju rudery, jest dom przy ul. Kamiennej nr. 2, który, jak to łatwo stwierdzić, wymaga bardzo gruntownego remontu. Nie należy wątpić, że i ten dom nie zostanie pominięty przy prowadzonej obecnie akcji napraw i porządkowania miasta.

Nowy lokal biblioteki OKZZ

Biblioteka przy OKZZ była dotychczas do stępna wyłącznie dla pracowników Związków, pracujących w Komisji. Obecnie została ona przeniesiona do większego lokalu również przy ul. Traugutta nr 18 i udostępniona dla wszystkich członków Zw. Zawodowych. Przy bibliotece tej, która jest bezpłatna organizuje się jednocześnie wypożyczalnię książek dla młodzieży szkolnej — dzieci członków Związków.

Zorganizowane są również trzy punkty czytelnicze, obejmujące książki i czasopisma w języku polskim. W najbliższym czasie w tych punktach znajdą się pisma w języku rosyjskim i francuskim.

Biblioteka otwarta jest obecnie w godzinach 8.30 — 16.30, a od 15 bm. czynna będzie do godz. 19.00.

Należy zaznaczyć, że biblioteka OKZZ jest odpowiednio zaopatrzona i zawiera poza literaturą beletrystyczną, również literaturę marksistowską. Poza tym jest ona ciągle dopełniana przez zakup najnowszych dzieł, encyklopedii i t. p.

Akademia

Koło Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy Gazowni Miejskiej urządzą dn. 29. 10. br. w sali świetlicy uroczystą akademię z okazji Mięsiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Po powitaniu gości i powotaniu prezydium przez prezesa koła dyr. Sobczuka, re ferat okolicznościowy wygłosił ob. Henryk Niewiadomski, po czym nastąpiła część artystyczna.

Dnia 5. 11 br. o godz. 16.30 odbędzie się akademie w świetlicy Gazowni poświęcona Rewolucji Październikowej.

W przychodni Ubezpieczalni przy ul. Łagiewnickiej

Lecznictwo za chińskim murem formalistyki

Jest godzina 10.30. Przed gabinetem lekarza rejonowego w przychodni Ubezpieczalni Społecznej przy ul. Łagiewnickiej nr 94 oczekuje spora kolejka interesantów.

— Kiedyś ten doktor przyjdzie nareszcie? — Wzdycha jakaś matka z małą dziewczynką na ręku. Dziecko głośno płacze.

Okazuje się, że lekarz jest na konferencji od godz. 8-jej rano i nie wiadomo kiedy wróci.

— Zwolniłem się dziś z pracy — Mówi jeden z oczekujących. — Już już mnie nie zwolnią i nie nie załatwią, gdyż zaraz kończą się godziny urzędowania, a doktor pewnie nie przyjdzie przed południem.

Wbrew tym przepowiedniom lekarz zjawia się kilka minut przed 11-tą. Wchodzimy do gabinetu za matką z płaczącą dziewczynką, chcąc uzyskać zgodę rejonowego lekarza na zwiedzenie przychodni. Tymczasem kobieta (której nazwisko i adres znany jest Redakcji) opowiada ze łzami w oczach:

— Panie doktorze, przyszedł z moją córeczką do chirurga, bo małej zrobił się wrzód za uchem. O, proszę spojrzeć — tu zdejmuję czapkę z głowy córki. — Ponieważ było dużo oczekujących, nie otrzymałam numerka i chirurg nie chciał mnie przyjąć. Zwracam się więc do pana, jako do lekarza rejonowego z prośbą o skierowanie mnie do innego specjalisty, ewentualnie o wpłynięcie na tamtego, aby mnie przyjął poza kolejką. Dziecko strasznie cierpi, krzyczy ciągle, a nie stać mnie na wizytę prywatną.

Lekarz słucha obojętnie i w końcu stwierdza:

— Nie pani na to nie poradzę. Trzeba było przyjść wcześniej.

— Panie doktorze, niech pan ma wzgląd na tę małą, płacze bez przerwy.

— Trudno, ja nie mogę kazać chirurgowi, aby panią przyjął. — Kobieta wychodzi z płaczem.

— A państwo w jakiej sprawie? — zwraca się do nas lekarz.

— Chcielibyśmy obejrzeć przychodnię, zobaczyć jak pracują lekarze, no, i napisać na ten temat reportaż.

— Nie wolno. Trzeba mieć zezwolenie z Dyrekcji.

Śladem naszych artykułów

PZPW Nr 37 uzyskuje pomieszczenie na magazyny

W związku z naszym artykułem pt. „Trudności trzeba przewyżyc! Dotkliwie bolączki PZPW nr. 37. Brak złobka, świetlicy i magazynu”, zamieszczonym w nr. 274 „Głosu Robotniczego”, Zarząd Miejski w Łodzi prosi nas o podanie następującego wyjaśnienia:

„Wobec tego, że stawianie budynków na terenie miasta bez zezwolenia właściwych władz budowlanych jest surowo zabronione, Oddział Nadzoru Budowlanego Starostwa Grodzkiego Śródmiejsko-Łódzkiego zmuszony był wstrzymać w dniu 17 września rb. roboty przy bu-

dowie drewnianej szopy na posesji przy zbiegu ul. Sienkiewicza i Marsz. Stalina, rozpoczęte przez Dyrekcję Fabryki bez wymienionego zezwolenia.

Obecnie Dyrekcja Fabryki złożyła w Oddziale Nadzoru Budowlanego plany szopy, które już zostały zaakceptowane przez Radę Budowlaną i z wnioskiem o zatwierdzenie będą odesłane do władzy przemysłowej”.

Za Prezydenta Miasta
mgr. Adam Ginsbert
Dyrektor Zarządu Miejskiego

Bazary — królestwo wydrwigroszów

Pralnia chemiczna i leczenie odcisków. Loteria fantowa oraz „rasowe” psy

— Tutaj! tutaj! Fenomenalna oeska do brzytwy! Jeżeli szanowna małżonka bez pomyłki tym instrumentem wiórków nastroże, to tylko tem czarnym kamuszkem po pasku dwa razy się przejechać a po tym podobnie brzytwą i w try miga brzytwa ostrą. Tem sposobem brzytwa może za instrument domowej używalności uchodzić i dla szanownego pana (to w stronę najbliższej stojącego) i dla szanownej małżonki.

Taką mniej więcej tyradę wygłasza po kilkadziesiąt razy co sobotę jegomość zdrów jak koń a spity jak bela. Błyskawicznymi ruchami chwytą to brzytwę i kawałek drzewa, to znów kawałek czegoś czarnego w kształcie równoległociąnu, to

pasek do „wecowania”, to wreszcie czyjaś ręka, by na niej zademonstrować zbawienie nie skutki „cudownej oeski”.

— Co to jest słubny odcisk? To taka cholera, co na nogie w nieodpowiedzialne miejsce wchodzi i świat człowiekowi obrzydza. Żadnym sposobem nie można było jej dotąd usunąć. Ale znalazł się człowiek, można powiedzieć dobroczyńca ludzkości, którego dnie i noce myślał wymyślić rradikalny środek. I teraz już nie tylko słubny, ale i taki od urodzenia odcisk można przez bólu usunąć.

„Dobroczyńca ludzkości” nie szczędzi słów zachęty, tudzież garda — ludzie nie szczędzą pieniędzy. Interes idzie. Ciekawe,

czy ktoś zainteresował się chemicznym składem „radykalnego środka”.

Opodal — loteria. Los kosztuje 10 zł. Można wygrać wieczne pióro, latarkę kieszonkową i inne cenne przedmioty — przy najmniej to wszystko znajduje się na „wystawie” — wygrywa się zaś krzyżyki i medalioniki aluminiowe oraz dulałki szklane.

— Panie! Przecież te spodnie są za krótkie!

— Jakto za krótkie? Chcesz pan, żeby się po ziemi nogawki szargali? Teraz, panie, plucha się rozpoczyna. Jeśli chcesz pan długie to idź pan gdzieś indziej. Ja nie mam sumienia sprzedać takich spodni, które potem będziesz pan własnoręcznie kłajał.

Zdruzgotany argumentacją kupujący, płaci pieniądze.

Obok zrujnowanego budynku wagi można kupić „rasowego” gotębia, „rasowego” psa, „rasową” rybkę dla akwarium, a nawet „rasową” — kozę.

Wszystko to mogło by posłużyć, ó za temat do dowcipnego felietonu gdyby nie fakt, że „bazary” aż się roją od różnego rodzaju oszustów, spekulantów i innych wydrwigroszów.

Między straganami kręci się handlarz, trzymający pod pachą kilka kilogramów skórgumy. Skąd on to ma? Z jego twarzy można już domyśleć się, że nie doszedł do posiadania cennego artykułu drogą uczciwą. Nie ma jednak komu zainteresować się podejrzany „dżentelmenem”.

Tłok ogromny. Składają się nań sprzedający, kupujący, i... sprzedawco-kupujący. Ci ostatni to handlujący „z rączki do rączki”. W jednym końcu targowiska nabeją coś od sprzedającego, by zarobić po kilku minutach w drugim końcu od kupującego.

Obraz charakteru „bazaru” nie byłby dokładny, gdybyśmy nie dodali kilku słów o gestu rozsiansych po placu „prawie” legalnych „restauracjach” i całym wieńcu legalnych knajp, otaczających ciasnym kołem „bazaru”.

Nie po raz pierwszy poruszamy sprawę „bazaru”. Dotychczas uważano widocznie, że piszemy jedynie dla rozrywki czytelników. Oświadczamy więc poważnie: „Bazary” należy zlikwidować, a stworzyć na ich miejsce rzeczywiste targowisko. Słyszeliśmy o projekcie zlikwidowania targowiska na Bałuckim Rynku. Projekt zupełnie słuszny. Bałuty — to dzielnica nie upośledzona pod każdym względem. Reprezentacyjny plac, jakim z powodzeniem może się stać Bałucki Rynek, bardzo by się przydał.

Zdziwiło nas to nieco, ale kiedy wyszliśmy z gabinetu pana doktora i posłuchaliśmy co mówią pacjenci, czekający na przyjęcie, przestaliśmy się dziwić. Majster z PZPB nr. 4 opowiedział nam, że ma skierowanie do prześwietlenia i czeka już 2 tygodnie, ktoś inny znów skarży się, że mimo częstego przychodzenia nie może dostać numerka. Od innej jeszcze osoby dowiedzieliśmy się o tym, jak to lekarz Ubezpieczalni odmówił przyjęcia do chorego dziecka, ponieważ książeczka ubezpieczonego nie była podstemplowana. Dziecko zmarło, a przy odpowiedniej opiece lekarskiej niewątpliwie można było je uratować.

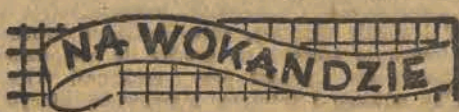
Umowa zbiorowa roztoczy wreszcie opiekę nad robotnikami prywatnych przedsiębiorstw

Jak się dowiadujemy, OKZZ w Łodzi opracowuje obecnie umowę zbiorową dla robotników, zatrudnionych w prywatnych zakładach przemysłowych. Umowa taka będzie podpisana w porozumieniu z KCZZ.

Potrzeba jak najszybszego ustalenia takiej umowy zbiorowej jest konieczna i powinna być zrealizowana jak najszybciej. Przy wielu bowiem inspekcjach i kontrolach okaza-

Zrozumieliśmy teraz, dlaczego pan doktor nie chciał nas dopuścić do obejrzenia panujących tu stosunków z bliska.

Oceniając doniosłe zadania Ubezpieczalni oraz trudne warunki pracy lekarzy i pielęgniarek — a zarazem wzywając w imię skarg pod adresem tej instytucji — pragnęliśmy dokładniej wejrzeć w te sprawy i sprawdzić, czy w tych utyskiwaniach nie ma może pewnej przesady. Niestety, okazało się, że jest gorzej, niż przypuszczaliśmy, zastaliśmy bowiem fakty, świadczące o pałaszującym tu biurokratyzmie i bezdusznej formalistyce w sprawach, gdzie chodzi o ludzkie zdrowie a nieraz i o życie.

Genowefa Puzderko wniosła do Sądu skargę, iż została sromotnie oszukana przez starszego o 30 lat od niej Dominika Chwata. Przed rokiem bowiem zawarła z nim związek małżeński.

Tymczasem okazało się, że Chwat zawarł już w 1944 r. związek małżeński z Eulalią Świderek, i że z związku tego urodziło się dwoje dzieci.

Te żywe „dowody rzeczowe” wraz z porzuconą małżonką obecne były na sali rozpraw. Również pani Genowefa Puzderko plastowała w poduszce niemowlę, słowem pięć okłamanym istot czekało wyroku Sprawiedliwości.

Chwat był nazbyt chwacki

Oskarżony tłumaczył się, iż był pewnym, że pierwsza jego małżonka — Eulalia Świderek nie żyje.

— Dlaczego więc oskarżony podał się za kawalera, a nie za wdowca? — spytał się dzia.

Czując się przygwożdżony, Chwat nie umiał z siebie wydobyć słowa.

Sąd skazał podstarzałego bigamistę na 1 rok więzienia.

Niski wymiar kary podyktowany został jedynie względem na dobro dzieci, które nie powinny być pozbawione przez czas dłuższy żywiciela.

Kronika Piotrkowa

KOMU WINSZUJEMY

Sroda, dnia 3 listopada 1948 r.
Dziś: Huberta.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Urząd Bezpieczeństwa Publ. 10-49.
Miejski Komisariat M. O. 10-41.
Straż Pożarna 10-72.
Szpital św. Trójcy 10-70.

DYŻURY LEKARSKIE

Pogotowie lekarskie nocne i dzienne 11-13.

Redakcja i Administracja „Głosu Piotrkowskiego” Piotrków Trybunalski, ul. Aleja 3-go Maja Nr. 4.

Redakcja i Administracja czynne w godzinach od 12 — 13 i od 16 — 17.

Zapora wodna w górnym biegu Wisły

W górnym biegu Wisły, przy drodze, wiodącej na Baranią Górę, we wsi Wisła, powstanie w ciągu przyszłego roku zapora wodna, której kubatura wyniesie 50 tysięcy metrów, a spiętrzenie 6 metrów.

Celem zapory będzie powstrzymanie żwiru, piasku i szutrów przed spływaniem w dół Wisły, co powoduje zamulanie koryta i stwarza potrzebę corocznego bagrowania. Bezpośrednie jednak przeznaczenie zapory w Wiśle, to ochranianie przed zamulaniem dna zapory w Goczałkowicach, na Górnym Śląsku, obliczonej na 200 milionów m. sześć, która dostarczy wody sieciom wodociagowym całego Śląska. Zapora wodna w górnym biegu Wisły wytworzy jezioro o powierzchni 2-hektarowej, które ze względu na swe piękne położenie w obramowaniu gór stanowić będzie atrakcję dla licznych rzesz turystów i wczasowiczów.

W okresie zimowym jezioro, ze względu na duży stopień zamarzalności, wykorzystane być może dla celów sportowych (łyżwiarstwo, hokej). Położone jest ono w bezpośredniej bliskości nowo wybudowanej skoczni narciarskiej w Wiśle-Malince.

Wojewódzkie hurtownie lniarskie powstaną na terenie całego kraju

Akcja przekształcania placówek Centrali Tekstylnej na hurtownie brzożowe posuwa się naprzód. Po ubranowaniu hurtu bawełnianego i jedwabniczo — galanteryjnego, obecnie przyszła kolej na wyodrębnienie brzożowe odcinka handlu wyrobami lniarskimi. Z dniem 30 listopada wydzielone będą z hurtowni i podhurtowni Centrali Tekstylnej działy lniarskie i zorganizowane zostaną wojewódzkie hurtownie lniarskie i podległe im oddziały powiatowe.

Przekazanie remanentów lniarskich znajdujących się w dotychczasowych wielobranżowych hurtowniach i podhurtowniach Centrali Tekstylnej nowo utworzonym placówkom brzożowym nastąpi w dniu 30 listopada.

Również rozdział nici na szczeblu hurtu prowadzony będzie odąd przez brzożowe hurtownie i podhurtownie Centrali Tekstylnej.

Tak więc nici bawełniane prowadzone będą przez hurtownie bawełniane, nici jedwabne — przez hurtownie jedwabniczo — galanteryjne i nici lniane — przez hurtownie wyrobów lnianych. Dotychczasowe hurtownie wielobran-

Zakłady Drzewne na Bugaju wykonały plan roczny

Państwowe Zakłady Drzewne na Bugaju do miesiąca września br. nie wykonywały planu miesięcznego. Dopiero ostatnio — jak nas informuje przewodniczący Rady Zakładowej tow. Widawski — plan został poraz pierwszy wykonany.

Istnieją tu jednak i nadal pewne momenty, które utrudniają pracę fabryki: odczuwa się brak taśmy szlifierskiej, nie jest jeszcze zapewniona dostawa dostatecznej ilości forniaru. Sądzymy, że Centrala Zaopatrzenia Przemysłu Drzewnego powinna przyjść fabryce z pomocą w dziedzinie zaopatrzenia i usunąć powyższe niedomagania.

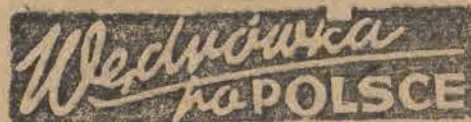
Załoga zakładów ze swej strony gotowa jest uczynić wszystko co do niej należy w walce o ilość i jakość produkcji. Na ogólnym zebraniu załogi, które odbyło się w tych dniach dla omówienia sprawy współzawodnictwa pracy, pracownicy wyrazili gotowość przystąpienia do współzawodnictwa zbiorowego.

Jednakże, jak dotychczas nie opracowano jeszcze ogólnych norm współzawodnictwa zespołowego, choć sprawa ta jest na porządku dziennym już od paru miesięcy. Odbywa się natomiast współzawodnictwo indywidualne, w którym bierze udział znaczna część załogi. We współzawodnictwie tym wyróżnili się szczególnie tow. Swierczyński Stanisław, Cichoń Antoni, Dziubecki Józef.

Z inicjatywy kół partyjnych urządzone zostało wzorowe przedszkole, projektuje się również urządzenie ogródka jordanowskiego i żłobka. Należałoby też pomyśleć o urządzeniu umywalni i łaźni.

W najbliższych dniach nastąpi wybór nowej Rady Zakładowej. Należy się spodziewać, że nowa Rada Zakładowa postara się usunąć nie tylko wymienione przez nas bolączki, ale zwróci również uwagę na podniesienie przede wszystkim dyscypliny pracy przez

wzmoczenie punktualności wśród załogi. Wówczas Państwowe Zakłady Drzewne nie tylko będą wykonywały plan ilościowy, ale będą mogły się wykazać odpowiednimi wynikami jakościowymi.

Kutry duńskie przybývają na połowy lososia

W związku z rozpoczynającym się już wkrótce sezonem połowów lososia, przybyły w bieżącym tygodniu do Władysławowa pierwsze trzy kutry duńskie.

Wkrótce przybędzie większa ilość kutrów duńskich i szwedzkich, by stanąć do współzawodnictwa z naszymi rybakami.

15 lat więzienia za prześladowanie Polaków

Przed Sądem Okręgowym we Włocławku odbyła się rozprawa przeciwko Niemcowi Emilowi Toberowi, któremu akt oskarżenia zarzucał prześladowanie ludności polskiej w czasie okupacji, branie udziału w wysiedlaniu Polaków z gospodarstw rolnych i przyczynianie się do wysyłania ich na roboty przymusowe. Tober dał się we znaki zwłaszcza ludności Torunia. Ofiarą jego padli m. in. Polacy Wierozurek i Szczepański.

Załoga cukrowni Przeworsk na odbudowę stolicy

Załoga cukrowni Przeworsk, licząca 1.800 pracowników, ofiarowała na odbudowę Warszawy jeden dzień swojej pracy w ciągu bieżącej kampanii. Równocześnie wszyscy plantatorzy zakontraktowani przez cukrownię ofiarowali na ten cel po 150 zł. od dostarczonego kwintala buraków, co da około 1 milion zł.

ZSCH zakłada dziecińce

Wydział Kobiety Zarządu Głównego ZSCH organizuje i prowadzi sezonowe dziecińce dla dzieci małe i średniorolnych chłopów.

Dziecińce prowadzone corocznie przy poparciu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwa Oświaty w porozumieniu z ChTPD, mają na celu ulżenie kobietom wlejskim w okresie największego natężenia prac w polu.

W tym roku od czerwca do września zorganizowano w całym kraju 3.190 dziecińców.

W dziecińcach znalazło opiekę ponad 100 tys. dzieci małe i średniorolnych chłopów. Znaczną ilość dziecińców zorganizowana została w majątkach państwowych. Na uwagę zasługuje fakt, że w wielu wypadkach dziecińce były stworzone samorzutnie przez kobiety niezorganizowane w ZSCH.

Łęczyca

Nieuczciwy rzeźnik powędruje do obozu pracy

Społeczna Komisja Kontroli Cen, podczas przeprowadzonej kontroli wykryła u Kazimierza Stefańskiego, rzeźnika, zamieszkałego w Grabowie, pow. łęczycki, mięso wieprzowe pochodzące z nielegalnego uboju w ilości 64 kg. Stefański poprzedniego wieczoru ubił dwie świnię o wadze 80 kg.

Mięso zostało skonfiskowane, a Stefański skierowany przez Komisję Specjalną na cztery miesiące do obozu pracy. Wymierzono mu również grzywnę w kwocie 75.000 zł z zamianą w razie nieściągalności na trzy miesiące obozu pracy.

Atlas polskich strojów ludowych

wydany zostanie staraniem Ministerstwa Kultury i Sztuki

Wychodząc z założenia, że wśród polskich wydawnictw naukowych i artystycznych nie ma odpowiednio opracowanego wydawnictwa z zakresu polskich strojów ludowych oraz na skutek

zapotrzebowania społecznego ze strony teatrów amatorskich, zawodowych, szkolnictwa artystycznego i ogólnego, Ministerstwo Kultury i Sztuki, w porozumieniu i współpracy z Polskim To-

warzystwem Ludoznawczym postanowiło wydać barwny Atlas Polskich Strojów Ludowych.

Prace wykonawcze są prowadzone od dłuższego czasu przez Towarzystwo Ludoznawcze, w skład którego wchodzi najwybitniejsi uczeni polscy.

Atlas ma reprezentować stroje ludowe wszystkich regionów z Ziemią Odzyskanymi włącznie, będzie zawierał opisy, dokładne kroje, elementy ornamentacyjne według historycznych strojów oraz artystyczne kolorowe plansze.

W celu uzyskania wysokiego poziomu artystycznego Atlasu, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, wspólnie z Ministerstwem Kultury i Sztuki, ogłasza ogólnopolski konkurs mieszany dla członków Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków na rozwiązanie graficzne planszy barwnej do Atlasu Polskich Strojów Ludowych.

Konkurs zostanie otwarty od dnia 10 listopada do 15 grudnia rb. z chwilą udostępnienia stroju konkursowego w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Regulamin konkursu został rozesłany do wszystkich komórek Związku Artystów Plastyków.

Przewidziane są nagrody: I — 50.000 zł, II — 40.000 zł, III — 30.000 zł.

Posiedzenie Sądu Konkursowego odbędzie się dniami 18.12. 1948 r. Wszelkie zapytania i prace kierować należy do sekretariatu Konkursu przy Ministerstwie Kultury i Sztuki — Rakowiecka 4a pok. 112.

Atlas polskich strojów ludowych

wydany zostanie staraniem Ministerstwa Kultury i Sztuki

Wychodząc z założenia, że wśród polskich wydawnictw naukowych i artystycznych nie ma odpowiednio opracowanego wydawnictwa z zakresu polskich strojów ludowych oraz na skutek

zapotrzebowania społecznego ze strony teatrów amatorskich, zawodowych, szkolnictwa artystycznego i ogólnego, Ministerstwo Kultury i Sztuki, w porozumieniu i współpracy z Polskim To-

warzystwem Ludoznawczym postanowiło wydać barwny Atlas Polskich Strojów Ludowych.

Prace wykonawcze są prowadzone od dłuższego czasu przez Towarzystwo Ludoznawcze, w skład którego wchodzi najwybitniejsi uczeni polscy.

Atlas ma reprezentować stroje ludowe wszystkich regionów z Ziemią Odzyskanymi włącznie, będzie zawierał opisy, dokładne kroje, elementy ornamentacyjne według historycznych strojów oraz artystyczne kolorowe plansze.

W celu uzyskania wysokiego poziomu artystycznego Atlasu, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, wspólnie z Ministerstwem Kultury i Sztuki, ogłasza ogólnopolski konkurs mieszany dla członków Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków na rozwiązanie graficzne planszy barwnej do Atlasu Polskich Strojów Ludowych.

Konkurs zostanie otwarty od dnia 10 listopada do 15 grudnia rb. z chwilą udostępnienia stroju konkursowego w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Regulamin konkursu został rozesłany do wszystkich komórek Związku Artystów Plastyków.

Przewidziane są nagrody: I — 50.000 zł, II — 40.000 zł, III — 30.000 zł.

Posiedzenie Sądu Konkursowego odbędzie się dniami 18.12. 1948 r. Wszelkie zapytania i prace kierować należy do sekretariatu Konkursu przy Ministerstwie Kultury i Sztuki — Rakowiecka 4a pok. 112.

CENTRALA HANDLOWA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
WARSZAWA, ul. Foksal 18

Dostarcza ze składów fabrycznych lub własnych:

plyty uszczelniające bez przekładek 2—20 m/m grubości
 plyty uszczelniające z przekładkami 2—10 m/m grubości
 skórgumę produkcji krajowej, oraz z importu 4,5
 i 5 m/m grubości
 węże do wody Ø 13 m/m
 węże do piwa Ø 32 i 38 m/m
 węże izolacyjne bez przekładek Ø 7 do 25 m/m
 węże ciśnieniowe bez przekładek grubościennne
 Ø 2 do 12 m/m i grubości ścianki 6 do 20 m/m.

Instytucje i przedsiębiorstwa państwowe winny zgłaszać zapotrzebowania do Biura Sprzedaży Wyrobów Gumowych i Tworzyw Sztucznych w Łodzi ul. Św. Stanisława 2, pozostali odbiorcy do terenowo właściwych Oddziałów lub Pododdziałów C. H. P. Ch.

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27.
Dzisiaj o godzinie 19.15 „Igraszki z diabłem”.

Teatr Kameralny Domu Żołnierza
ul. Daszyńskiego 84
Dzisiaj o godzinie 19.15 przedstawienie „KADET WINSLOW”.

Państwowy Teatr Powszechny
ul. 11-go Listopada 21 — tel. 150-36
Dzisiaj o godzinie 19.15 „Nadzieja”

TEATR „SYRENA” Traugutta 1
Dzisiaj o godz. 19.30 „PANI PREZESOWA”

Teatr „OSA” (sala zimowa) Zachodnia 43
tel. 140-09

Codziennie o godzinie 19.30 w niedzielę i święta o godzinie 16 i 19.30 znakomita komedia muzyczna R. Stolca pt. „Pepina”. Świat pracy otrzymuje 50 proc. zniżki.

CYRK Nr 2, Pl. Niepodległości
Nowy atrakcyjny program w dni powszednie godz. 19.30, sobota godz. 15.30 19.30, niedziela godz. 12.00, 15.30 i 19.30:

KINA

ADRIA — „Samotny żagiel”
godz. 16, 18, 20, w niedzielę 14
film dozwolony dla młodzieży
program na dwa dni 3-4

BAŁTYK — „Zakazane Piosenki”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15
film dozwolony dla młodzieży.

BAJKA — „Słuby kawalerskie”
godz. 18, 20, w niedzielę 16
film dozwolony dla młodzieży

GDYNIA — „Program aktualności kraj. i zagran. Nr 36”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21.

HEL (dla młodzieży) — „Samotny żagiel”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedzielę 14.30
program na dwa dni 3-4

MUZA — „Wyspa bezimienna”
godz. 18, 20 w niedzielę 16
film dozwolony dla młodzieży

POLONIA — „Czapajew”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15
film dozwolony dla młodzieży
program na dwa dni 3-4

PRZEDWIOSNIE — „Ludzie bez skrzydeł”
godz. 18, 20, w niedzielę 16
film dozwolony dla młodzieży

ROBOTNIK — „Narzeczona z Turkmenii”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedzielę 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

REKORD — „Romans Pajaca”
godz. 18.30, 20.30, w niedzielę 16.30
film niedozwolony dla młodzieży

ROMA — „Tajemnicza wywiadu”
godz. 18, 20.30, w niedzielę 15.30
film niedozwolony dla młodzieży

STYLOWY — „Na morskim szlaku”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę 14.30.
film dozwolony dla młodzieży

SWIT — „Pietnastoletni kapitan”
godz. 18, 20, w niedzielę 16
film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Zakazane piosenki”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę 14.30
film dozwolony dla młodzieży

TATRY — „Przeżycie”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15
film dozwolony dla młodzieży

WISLA — „Tchórz”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15
film dla młodzieży dozwolony

WŁÓKNIARZ — „Przygoda na wakacjach”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15
film dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Czapajew”
godz. 16, 18, 20, w niedzielę 14
film dozwolony dla młodzieży
program na dwa dni 3-4

Cousłyszmy dziś przez radio

11.40 Audycja szkolna, 11.57 Sygnał czasu i Hejnał 12.04 Wiadomości południowe, 12.10 Audycja wymienna, 12.30 Koncert dla szkół, 13.30 PRZERWA, 14.30 (Ł) Z prasy, 14.35 (Ł) Utwory wiolonczelowe 14.55 (Ł) Pogadanka spółdzielcza, 15.05 (Ł) Nieśmiertelne melodie Verdiego (płyty), 15.20 (Ł) Pogadanka aktualna, 15.30 „Bohaterowie Północy”, 15.50 Muzyka popularna, 16.00 DZIENNIK, 16.30 Skrzynka techniczna, 16.45 „Gramy w szachy”, 17.00 Koncert Małej Orkiestry P. R. 17.45 Aktualności oświatowe 17.50 „Gawedy lekarskie” — 18.00 Miaskowski — sonata, 18.25 Czerepnin — „Bajki wieszczyki”, 18.35 „Uliczka Kłasztorna”, 19.00 Audycja dla wojska — „Noc dowódcy” — słuchowisko, 19.30 Kwadrans muzyki lekkiej 19.45 Wszelchnia Radiowa 20.00 DZIENNIK, 20.55 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych”, 21.00 Audycja Chopinowska, 21.30 Recytacje Konkursowe, 21.50 „Ciekawostki literackie”, 22.00 Muzyka taneczna, 22.45 (Ł) Muzyka z płyt, 22.58 (Ł) Omów. progr. lok. na jutro, 23.00 Ostatnie wiadomości, 21.10 Muzyka taneczna 23.20 Program na jutro, 23.30 Zakończenie audycji i Hymn.

Kino „WISLA”

DZIS PREMIERA!
Dramat psychologiczny, produkcji czeskiej
»TCHÓRZ«
W roli głównej: KAROL NOGER
Reżyseria: BORIVOS ZEMAN

D-028738

SPORT SPORT SPORT

**Na ringach całej Polski
dźwięczy co niedzielę gong...**

Ostatnie wydarzenia z drużynowych mistrzostw okręgów

Równoległe z rozgrywkami piłkarskimi o mistrzostwo ligi, w całym kraju odbywają się mistrzostwa okręgowe w boksie. Z pewnością wielu Czytelników zaciekało jaki to przebieg mają rozgrywki poza Łodzią, toteż podajemy w skrócie przegląd ostatnich wydarzeń na ringach całej Polski.

POMORZE UKOŃCZYŁO ROZGRYWKI

Rozgrywki pięściarskie o drużynowe mistrzostwo Pomorza zostały zakończone. Mistrzem Pomorza został ZKS „Zjednoczenie” (Bydgoszcz). O tytuł wicemistrza toczyły zaciętą walkę KS ZZZK (Inowrocław) i „Legia” (Chełmża). Ostatecznie wicemistrzostwo zdobył ZZZK (Inowrocław), który w ostatnim spotkaniu w własnym ringu zdecydowanie pokonał „Legię” w stosunku 11:5.

W Bydgoszczy ósemka „Zjednoczenia” pokonała miejscowy zespół KS ZZZK „Brda” 11:5. Punkty dla „Zjednoczenia” zdobyli: Kowalewski w wadze koguciej, Wikliński w pół średniej, Sosnowski w średniej, Jabłoński w o., w półciężkiej i Chyla w ciężkiej. W wadze lekkiej Baranowski i zremisował z Piotrowskim. Kruza przegrał walkę przez dyskwalifikację za zbyt niski cios.

W Toruniu ZZZK „Pomorzanin” zwyciężył WKS „Gryf” również w stosunku 11:5.

Tabela Pomorskiej A-klasy Bokserskiej przedstawia się obecnie następująco: 1) ZKS „Zjednoczenie” (Bydgoszcz) 15 pkt., 2) KS ZZZK (Inowrocław) 12 pkt., 3) KS „Legia” (Chełmża) 11 pkt., 4) KS ZZZK „Pomorzanin” (Toruń) 8 pkt., 5) KS ZZZK „Brda” (Bydgoszcz) 6 pkt., 6) WKS „Gryf” (Toruń) 4 pkt.

Niezadowolony jest jeszcze protest toruńskiego WKS „Gryf”, który odwołał się do PZB w Warszawie w sprawie decyzji pomorskiego OZB, nakazującej powtórzenie meczu między „Gryfem” i ZZZK w Inowrocławiu.

Na mecz ten nie przybył w terminie lekarz i „Gryfowi” przyznano punkty w o. 16:0. Na wniosek ZZZK mecz został przez Pom. OZB unieważniony.

W POZNANIU PROWADZI WARTA

Spotkanie pięściarskie o drużynowe mistrzostwo klasy — „A” Okręgu poznańskiego

**SUKCESY PIĘŚCIARZY ZRYWU
i ich najbliższe projekty**

Korzystając z wolnego terminu w rozgrywkach o drużynowe mistrzostwo Okręgu (w niedzielę zrywacy mieli wyznaczony mecz z ŁKS-em) pięściarze Zrywu wyjechali do Wrocławia, gdzie stoczyli mecz z miejscową „Gwardią” remisując 8:8.

Towarzyskie to spotkanie ściągnęło do Hali Ludowej około 3 i pół tysiąca widzów — ino wi nam kierownik sekcji pięściarskiej drużyny łódzkiej „Gwardia” jest drużyną wyróżnioną o jej wartości świadczyć może remis z ŁKS-em który walczył niedawno we Wrocławiu w swym najsilniejszym składzie jedynie bez Marcinkowskiego.

— Ze „Zrywu” — ciągnie nasz rozmówca — dobrze zareprezentowali się Krawczyk i Ta berek. Ten ostatni znokautował Domanski-

między „Wartą” i HCP, zakończyło się wysokim i w pełni zasłużonym zwycięstwem „Warty” w stosunku 14:2.

W drugim spotkaniu finałowym ZZZK wygrał wysoko z Szamotulskim KS w stosunku 11:5. W w. muszej Kasperczak (ZZK) wygrał już w I-szym starciu przez techniczny k.o. z Balcerzykiem.

Tabela grupy finałowej przedstawia się następująco:
1) „Warta” — 7 pkt., stos. walk 50:30, 2) ZZZK — 7 pkt., stos. walk 46:34, 3) Szamotulski KS — 6 pkt., 4) HCP — 0 pkt.

ZAGÓRSKI „WYSIADA”

Rozegrane w niedzielę dn. 31 października rb. spotkanie bokserskie o drużynowe mistrzostwo okręgu warszawskiego między „Polonią” i „Legią” zakończyło się zwycięstwem „Polonii” w stosunku 10:6.

Poszczególne walki stały na słabym poziomie. W ramach meczu uległ nieszczęśliwemu wypadkowi mistrz Polski w wadze średniej Zagórski (Polonia), Zagórski, walcząc w wadze półciężkiej z Sawickim doznał pęknięcia szczęki i będzie musiał pouzować 2-3 miesięcy. Sawicki okazał się zawodnikiem o b. silnym ciosie i do momentu wypadku miał nieznaczną przewagę punktową.

W „Legii” wyróżnił się Owsiejew. Wdowiak i Sawicki. W „Polonii” — Borkowski i Dębiński.

SENSACJE DOLNEGO ŚLĄSKA

W Wałbrzychu rozegrany został mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo Dolnego Śląska między tamtejszym „Górnikiem” a ZMP „Burza” (Wrocław). Zasłużone zwycięstwo w stosunku 13:3 odniósł zespół „Górnika”.

W Jeleniej Górze miejscowy „Zapłóń” uległ „Pafawagowi” z Wrocławia, 7:9 w me-

Kargier (Włókniarz), wychowanek dawnego KP Zjednoczone stoczył w niedzielę niemal równorzędą walkę z reprezentantem naszych barw na mecz z Czechosłowacją — Brzóska (Concordia).

czu, który miał decydować o tytule wicemistrza.

Sensacją była porażka Stolca „Pafawag” z doskonale zapowiadającym się „Kokurudem”.

Mecz bokserski o drużynowe mistrzostwo okręgu między prowadzącym w tabeli IKS a „Odrą” nie odbył się wobec niestawienia się drużyny „Odry”. IKS otrzymał pkt. wal-kowerem.

Po ostatnich meczach o mistrzostwo okręgu w tabeli prowadzi: IKS (Wrocław) — 16 pkt., stos. zwyc. 100:28 przed Pafawagiem — 14 pkt. stos. zwyc. 93:51 i „Zapłonek” (J. Góra) — 10 pkt. stos. zwyc. 73:55.

**„BATORY”, I HUTA „ZABRZE”
PROWADZA NA ŚLĄSKU**

Po sobotnich i niedzielnych spotkaniach drużynowe mistrzostwo Śląska w boksie w grupie I-ej klasy — „A” prowadzi „Batory”, który na 7 spotkań zdobył 13 pkt. i stosunek walk 78:30.

Na drugim miejscu znajduje się „Lechia” (Mysłowice) — 7 spotkań, 8 pkt. st. walk 58:54.

W grupie 2-ej na pierwszym miejscu znalazła się nieoczekiwanie ósemka huty „Zabrze”, która w tym roku zaawansowała do klasy — „A”. Huta „Zabrze” rozegrała dotąd 7 meczów, zdobyła 12 pkt. i stos. walk 83:27. Na drugim miejscu znajduje się „Zryw” (Świętochłowice) 5 spotkań, 10 pkt. st. walk 69:11.

W lidze bez większych zmian...

Kto spadnie z klasy państwowej jeszcze nie wiadomo

Niedzielne rozgrywki piłkarskie o mistrzostwo Ligi nie przyniosły poważniejszych przesunięć w tabeli mistrzostwa. Wynikowe zwycięstwa „Tarnovii” nad „Wartą” wysunęło drużynę tarnowską z 12-ej na 10-tą pozycję, podczas gdy „Widzew” zdobył, również niespodziewanie, 2 pkt. w meczu z „Garbarnią”, jednak nie poprawiło to jego lokaty i nadal znajduje się na ostatnim miejscu w tabeli.

Tabela wygląda obecnie następująco:

1) „Cracovia” — 22 gry, 33 pkt., stos. bramek 57:24; 2) „Wisła” — 22 gry, 31 pkt. st. bramek 71:30; 3) „Ruch” — 22 gry, 29 pkt., st. bramek 64:30; 4) AKS — 22 gry, 27 pkt. st. bramek 48:37; 5) „Legia” — 22 gry, 26 pkt. st. bramek 50:39; 6) „Polonia” (Warszawa) — 22 gry, 23 pkt., st. bramek 38:41; 7) ZZZK — 22 gry, 22 pkt., st. bramek 42:41; 8) ŁKS — 22 gry, 20 pkt., st. bramek 50:53; 9) „Warta” — 22 gry, 19 pkt. st. bramek 42:50; 10) „Tar-

novia” — 22 gry, 18 pkt., st. bramek 34:44; 11) „Garbarnia” — 22 gry, 17 pkt., st. bramek 32:47; 12) „Rymer” — 22 gry, 17 pkt., st. bramek 39:58; 13) „Polonia” (Bytom) — 22 gry, 16 pkt., st. bramek 39:50; 14) „Widzew” — 22 gry, 10 pkt., st. bramek 23:86.

Niewiadomo jeszcze które drużyny spadną z Ligi, gdyż do rozegrania pozostało im jeszcze po 4 spotkania, znane już są jednak kluby, które zaawansowały do I-ej Ligi, mianowicie: „Lechia” (Gdańsk) i Szombierki. Decydujące spotkanie, rozegrane w niedzielę, przyniosło „Szombierkom” zwycięstwo nad PTC w stosunku 1:0, „Lechia” zaś, która nie przegrała żadnego meczu w rozgrywkach, pokonała w ostatnim spotkaniu częstochowską „Skre” 6:1.

Kolejność drużyn wg. tabeli gier o wejście do Ligi jest następująca:

1) „Lechia” — 15 pkt., st. bramek 32:10; 2) „Szombierki” — 8 pkt., st. br. 21:13; 3)

O mistrzostwo Europy

(Obsl. wł.) Wobec rezygnacji Cerdana z obrony tytułu mistrza Europy w wadze średniej, walka o tytuł mistrzowski odbędzie się między b. mistrzem Europy Belgiem B. Dellanoit i Holendrem — van Demden. Spotkanie rozegrane zostanie w Brukseli dnia 6 bm.

OKZZ komunikuje...

Ref. Sportowy Okręgowej Komisji Związków Zawodowych zawiadamia wszystkich członków Zw. Zaw. którzy zapisali się do sekcji gimnastycznych O. K. Z. Z., że ćwiczenia odbywać się będą w poniedziałki, czwartki w szkolnej sali gimnastycznej przy ul. Sterlinga 24, w godz. następujących: od 18 — 20 kobiety, od 20 — 22 mężczyźni.

Zapisy przyjmujemy w dalszym ciągu w Ref. Sportowym O. K. Z. Z. ul. Traugutta Nr. 18, 3 piętro, pokój 303, oraz bezpośrednio na sali gimnastycznej w godzinach treningów.

Narezcicie się doczekali

Podwójny sukces piłkarzy Czechosłowacji

(Obsl. wł.) W niedzielę dn. 31 października rb. piłkarze czechosłowaccy rozegrali dwa spotkania międzypaństwowe. W Bratysławie pierwsza reprezentacja CSR spotkała się z reprezentacją Austrii, a w Wiedniu odbył się mecz drugich zespołów obu państw.

Piłkarze czechosłowaccy, dla których tegoroczny sezon był niezbyt pomyślny, odnieśli piękny sukces zwyciężając w obu meczach silne zespoły austriackie.

W Bratysławie, wobec 30 tys. widzów, pierwsza reprezentacja CSR pokonała Austrie

w stosunku 3:1. Austriacy prowadzili do przerwy 1:0. Odmłodzony zespół czechosłowacki zdobył bramki przez Hemele — 2 i Hlavecka — 1. Honorową bramkę dla Austrii strzelił Stroh. Zawody prowadził sędzia węgierski Kanaras.

W Wiedniu Czechosłowacja B pokonała Austrie B w stosunku 1:0. Gra była b. ostra, a miejscami brutalna w rezultacie czego, sędzia usunął pod koniec meczu z boiska po jednym graczem z obu drużyn.

Trybuna wolności ORGAN K.C. P.P.R. TYGODNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNY